

tehdy bylo vážně otřeseno, mají tedy svou příčinu v oné chorobě duševní, a nebylo by správné, aby — jak dovolání obhájce manželského svazku míní — se choroba ta prostě odmyslila. Nedošloť k rozvratu manželství pro ojedinělé žduchnutí se strany žalobce ani pro jediný dokázaný fakt cizoložství, jenž ostatně spadá do prvních let manželství, nýbrž proto, že vlivem počínající a pokračující duševní choroby manželčiny byl porušen soulad a svornost rodinného spoluzití manželů, což se vyvrcholilo, když nemoc u manželky zřejmě propukla a ona byla odevzdána do ústavu pro choromyslné. Uváží-li se pak, že následkem vyličených poměrů manželské společenství po dlouhou dobu téměř celých deset let fakticky již netrvá, nelze než dojít k úsudku, že manželství to jest nadobro rozvráceno. Vycházel-li soud odvolací z tohoto správného posuzování věci, jest po stránce právní bezzávadným i výrok, že žalobce nemá na rozvratu manželství viny převážné, jež by mu odnímal právo z důvodu rozvratu domáhati se rozluky manželství, a možno i v tomto směru poukázati na správné odůvodnění napadeného rozsudku.

Čís. 2629.

Rukojemství nevyžaduje písemné formy, je-li samo o sobě obchodem; písemná forma jest však nezbytna, zajišťuje-li se jím pouze obchodní dluh.

Rukojemství, jež nebylo podstoupeno písemně, jest obligací naturální, jež napotomním písemným schválením stane se žalovatelnou.

Tím, že rukojmí původní ústní záruku dotvrdil písemně teprve za vyrovnacího řízení hlavního dlužníka, neprohřešil se proti předpisu Šu 47 vyr. ř.

(Rozh. ze dne 15. května 1923, Rv II 510/22.)

Žalovaný zaručil se žalobci za dluhy firmy E. W. nejprve ústně a po zahájení vyrovnacího řízení o jmění firmy E. W. též písemně. Žalobě o zaplacení zaručeného dluhu o b a n i ž š í s o u d y vyhověly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Nesprávné právní posouzení rozepře spatřuje žalovaný v tom, že první soud neuznal, že záruka žalovaného za firmu E. W. byla dle Šu 47 vyr. ř. neplatná. Názoru žalovaného nelze přisvědčiti. Podle Šu 47 vyr. ř. by záruka žalovaného byla neplatnou jen tehdy, kdyby ji žalovaný byl převzal za vyrovnacího řízení. Tomu tak není. Vyrovnávací řízení o jmění firmy E. W. bylo zahájeno teprve 25. září 1920. Obě písemná prohlášení, která žalovaný o své záruce žalující firmě vydal, byla vydána sice za vyrovnacího řízení (dne 22. listopadu 1920 a 23. prosince 1920), těmito prohlášeními nebyl však rukojemský závazek teprve založen, nýbrž jenom stávající rukojemský závazek potvrzen. V obou prohlášeních se uvádí, že se žalovaný zaručil za dluh firmy vůči zástupcům žalující společnosti již při jednání o vyrovnání pohledávky 1,299.054 Kč 10 h, a v prohlášení z 23. prosince 1920 se výslovně potvrzuje, že se tak stalo již v polovici srpna 1920. Totéž dosvědčili svědci, dle jejichž výpovědí nemůže býti

pochybností o tom, že žalovaný se zástupci žalující firmy jednal a ku zaplacení zažalovaného dluhu jako rukojmí se zavázal již v srpnu 1920, tedy měsíc před vyrovnávacím řízením. Záruka stala se tehdy sice jenom ústně, ale poněvadž se jedná o dluh obchodní, nepotřebovala dle čl. 317 a 281 obch. zák. ku své platnosti písemné formy. Že na toto rukojemství nemohlo zahájení vyrovnávacího řízení míti vlivu, a že jmenovitě neplatí pro ně předpis Šu 47 vyr. řádu, plyne z povahy věci a jest výslovně stanoveno v Šu 48 vyr. řádu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaný napadá rozsudek odvolacího soudu jen pro nesprávné posouzení právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), a dlužno proto vycházeti ze skutkových zjištění, obsažených v rozsudcích nižších soudů. Zjištěno, že se žalovaný již v srpnu 1920 vůči zástupcům žalující společnosti ústně zaručil za dluh firmy E. W., jejímž prokuristou byl; že teprve dne 25. září 1920 bylo zavedeno vyrovnávací řízení proti této firmě; a že žalovaný dne 22. listopadu a 23. prosince 1920 písemně opakoval dřívější zaručení, potvrdiv, že solidárně s firmou E. W. ručí osobně za nedoplatek 1,299.054 Kč 10 h s přísl. Z těchto skutkových zjištění plynou tyto právní důsledky: Ústní zaručení žalovaného v srpnu 1920 bylo dle §§ 1346 a 1357 obč. zák. pro nedostatek písemné formy neplatným, neboť nelze souhlasiti s názorem odvolacího soudu, že dle čl. 317 a 281 obch. zák. nebylo třeba písemné formy k platnosti zaručení, ježto šlo o obchodní dluh (firmy E. W.). Dle čl. 317 obč. zák. nevyžaduje rukojemství jen tehdy ke své platnosti písemné formy, je-li samo o sobě obchodem, ať již na straně věřitele nebo rukojmího neb obou, nikoli však tehdy, není-li samo obchodem a zajišťuje-li pouze obchodní dluh. Pro předpoklad, že rukojemská úmluva mezi stranami byla sama o sobě obchodem, neposkytují však skutková zjištění nižších soudů dostatečné opory. Než ústní zaručení žalovaného v srpnu 1920 bylo neplatným jen pro nedostatek formy a zakládalo tudíž naturální obligaci, jak patrně z Šu 1432 obč. zák., dle něhož nelze požadovati zpět to, co bylo dáno k zaplacení dluhu, neplatného jen pro nedostatek formy. Opakoval-li tedy žalovaný dne 22. listopadu a 23. prosince 1920 písemně zaručení, před tím ústně již převzaté, stvrdil tím pouze svůj naturální závazek tak, že formální vada byla zhojena způsobem, vyhovujícím zákonu, a že se jeho osobní závazek, trvavší do té doby jako pouhý naturální, nežalovatelný závazek, stal závazkem žalovatelným. Právní jednání ze dne 22. listopadu a 23. prosince 1920 svědčila tudíž žalobkyni jakožto věřitelce žalovaného, nikoli jako věřitelce firmy E. W., a proto nelze v nich spatřovati zvláštní výhody, poskytnuté žalobkyni jako věřitelce dlužníka vyrovnacího, na úkor ostatních věřitelů téhož dlužníka před uzavřením vyrovnání nebo v čase mezi uzavřením a právní platností potvrzovacího usnesení, která by dle Šu 47 vyr. ř. byla neplatnou. Jeť zákaz, vyslovený v Šu 47 vyr. ř. opatřením k ochraně menšiny věřitelů dlužníka vyrovnacího; věřitelé firmy E. W. nebyli však nikterak dotčeni tím, že žalovaný stvrdil formou v zákoně předepsanou svůj vlastní zá-

vazek vůči žalobkyni. Nebyla porušena zásada stejného práva věřitelů firmy E. W. a rovnováha mezi těmito věřiteli. Jde-li však o rukojemský závazek žalovaného, jehož platnosti nejsou na závalu ani předpisy §§ 1346, 1357 obč. zák. ani ustanovení Šu 47 vyr. ř., bylo právem vyhověno žalobě též v druhé stolici, neobstojí výtky, činěné v dovolacím spise, a nebylo lze vyhověti dovolání.

Čís. 2630.

Při výpomocných železničních zaměstnancích stačí, bylo-li jim i jen ústně přímým představeným oznámeno, že a proč byli ze služby propuštěni. Řádným soudům nenáleží zkoumati věcnou oprávněnost, nýbrž jen formelně správný vznik kárného nálezu proti zaměstnancům státních drah.

(Rozh. ze dne 15. května 1923, Rv II 527/22.)

Žalobce (bývalý železniční zřízenec) byl ústním sdělením přednosta dopravního úřadu dne 26. ledna 1920 k rozkazu ředitelství státních drah propuštěn ze služby. Žaloba o placení služebních požitků od 1. února 1920 byla oběma nižšími soudy zamítnuta, odvolacím soudem z těchto důvodů: Ve věci samé žalobce sám uvádí v odvolání a odvolací soud mu přisvědčuje, že jedině rozhodným jest, zda propuštění žalobce ze služeb dráhy, ústně mu oznámené, jest platným, či zda potřebovalo ku své platnosti formy písemní. Odvolací soud souhlasí s první stolicí, že písemné formy ku platnosti propuštění třeba nebylo, a že se žalobce na její nedostatek nemůže odvolávat. Služební poměr žalobcův byl poměrem smluvním, služební řád, vydaný ministerstvem železnic dne 7. dubna 1898 pod čís. 16.366, který tento poměr upravoval, neobsahuje a, nejso zákonem, ani nemůže obsahovati norem povahy donucovací, které by srovnalou vůlí stran pozměněny býti nemohly. I kdyby se jeho předpisy o prohlašování trestních nálezů měly tak vykládati, jak je žalobce vykládá, totiž, že se vždy písemně doručiti mají, nebylo by z nich možno usuzovati, že žalobcovo propuštění jest neplatné, poněvadž se stalo jenom ústně. Jako při každém jiném smluvním poměru, tak i zde rozhoduje nikoliv litera služební smlouvy a služebního řádu, nýbrž jenom srovnalá vůle stran. V tomto směru zjistila prvá stolice, že inspektor Richard W. dne 26. ledna 1920 žalobci oznámil podle rozkazu ředitelství státních drah, že jest propuštěn, a že mu zároveň řekl důvod jeho propuštění, dále že žalobce proti tomu nepodal stížnosti. Na základě svědectví Richarda W-a zjišťuje dále odvolací soud, že obvyklým způsobem propouštění výpomocných sluhů bylo v uvedeny čas ústní sdělení, a že případů takových propuštění bylo na sta. Jest jisto, že žalobce měl se zřetelem na §§ 93 a 94, 115 a 121, služ. řádu právo, žádati, by mu trestní nález o propuštění byl doručen písemně, strany se však srovnávají v tom, že o písemné vyhotovení nežádal. I proti ústnímu propuštění mohl si stěžovati ústně nebo písemně podle §§ 83 a 94 služ. řádu, stížnosti však nepodal. Žalobce nemohl býti v pochybnosti o tom, že není jenom prozatimně služby zbaven